

DEBRECZENI ELLENŐR.

Politikai, közgazdasági s társadalmi lap.

A SZABADELVÉPART KÖZLÖNYE

Megjelen hetenkint ötször, u. m. Hétfőn, Kedden, Szerdán, Csütörtökön és Szombaton.

Hirdetési díj:
öt hasábos postisor 5 krajczár. Nagyobb terjedelmű a többi nap megjelenő hirdetésekénél leegyenlő mértékű. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nyitási költségek minden sorra 30 kr. A hirdetéseknek valamint a nyitási költségek egyelőre a kiadó irólában vésnek fel. Az előfizetői a hirdetéseknek a kiadó irólában a lap szellemi részébe tartozó költségek a szerkesztési irólában cimesen dök, nagyjótalan Jóna-ház 1704. szám alatt

Előfizetési feltételek:
helyben házasos hordva vagy vidékre postán küldve.
Egész évre 10 frt.
Félévre 6 " 50 kr.
Negyedévre 2 " 15 kr.
Egy óra 1 " 15 kr.
Előfizetheti helyben a kiadó irólában, Kutsai László nyomszögében, a székely Telegraf K. Lajos és ifj. Csáthy Károly közreműködésükkel, vidéken a postahivatalkónál.

Budapest, aug. 15.

(?) A kanizsai választás képezi még mindig a főeseményt. Azt bonczolja, magyarázza, azon rágódik valamennyi ellenzéki lap.

Egy választó-kerületnek elvesztése, pláne nem is az általános, hanem a pótválasztásnál, nem oly nagyfontosságú azonban, hogy e mozzanat, a szabadelvi párt erkölcsi erejét és tuluslyát megintatná és kockára tenné. Nagyon valószínű, hogy több, sok oly választó-kerület, mely az időközi választásoknál a politikai hezcedés és ellenzék hűbók tánczára elszánta magát, — az általános választásoknál több komolysággal, a politikai helyzet higgadtabb átgondolásával határozta el magát.

Tehát ne higgyék a tulzódó elemek, hogy egy ilyen eset, mint ez a kanizsai, azt az eredményt képviseli, a mit ők kilitásba helyeznek lapjaik által, — azaz: hogy a kanizsai választás a szabadelvi párt gyengülésének előpostája.

Ettől mi nem tartunk.

De elszomorító reánk nézve mégis a kanizsai eset azért, — mert nem akartuk fel se tételezni azt, hogy azon választókerület, mely a józan politikai magatartás, a higgadság, a realis, öndutatos küzdelem útján zászlóvivő példaadó volt, — csak egy sőtben sárba lökje és zászlót, lehadzudolja elveit, eszméit, — agyonbeszéltesse magát frázisokkal. Elhagyja azt a zászlót, melyet az öreg, megboldogult Csengeri oly régóta és oly nemesen őrzött meg, s vitt az ő nevében. Hogy meghazudtolja azokat az elveket, melyeket annyi éven át, mint politikai aspirációnak zálogát, nyugodtan és változatlanul adott át képviselőinek; hogy ezeket az eszméket, elveket handabandák, álomképek, veszelvény illúziók vásári ajándékaival cserélje be...

Ez valóban szomorú jelenség. Szomorú nemcsak egy választókerület, de az egész országra nézve. Szomorú nem a szabadelvi párt és kormányja, de a hazai közönség, és a békés, zavartalan kormányzatra nézve.

Ha egyes választókerületek ily könyelmen bálnak a jelszavakkal; ha ilyen megfontolás nélkül képesek elragadtatni magukat; ha oly kevés lelkiismeretet tudnak egy-egy helyen csinálni abból, hogy a mérsékelt politikáját a szenvedély, a mindent kockákra tevő politikai kalandoskodás orgiái kedveért elhizsítják; ha egy-egy goromba ellenzéki frázis, melyet az újdonsült politikai óriások dobának a megdöbbentő közéleti harcosok szemébe, hathatóságos, biztonságos záloga a nemzet boldogulásának, mint a nemzet múltján okuló józan észnek megfontolt szava... ha ez így van, hol akkor a politikai érettség, politikai kitartás, megfontolás, számítás? Hol akkor az a munkásság, melynek folytonosságában, melynek irányzatában a trón, a nép, a kormány, a külföld támaszt, biztosított, erőt merít?... Hol van akkor a talaj, az általános talaj, melyre bizton építeni lehet, ha az egyszer lerakott fundamentumot

hol egyik, hol másik oldalán kikezdi, rontják, szerte-szedni igyekeznek.

A szélsők, a tulzók örülnek. Ők a párturalmon tul nem néznek. Ez képezi politikai szenvedélyük kéjvágyát.

A mi eszményünk nem az. Mi beltehetünk bizonyára a párturalommal, mert volt s van módunk benne. De azt óhajjuk, hogy legyen általános, megbízhatóság, következetesség, kitartás a politikai irányzatban. Hogy legyen biztos és tartós alap, melyen építeni lehet.

Reméljük bizton, hogy az általános választás helyrehozza azt, a mit az időközi pótválasztások alatt a szenvedély, a kalandoskodás emberei, a nemzet biztos tovafejlődhetése s boldogulhatóságának fundamentumán itt-ott rontottak.

A debreczeni ókes hangu független párt.

Nagy-Kanizsára a független párt győzelménél számos helyről küldtek üdvözlő táviratokat, de mindenki a feletti örömeinek adott kifejezést, hogy a „függetlenségi eszmé” jutottak dicsőre, csak a debreczeni függetlenek tejezték ki érzelmeiket ilyen gyönyörű módon: „Albanich József urnak, a függetlenségi párt elnökének Nagy-Kanizsán. Debreczen város független érzelmi polgárai, Debreczen eredő üdvözlőlet küldenek Kanizsa hazais választóinak, és örömeiket fejezik ki a felett, hogy az élet legnagyobb komédiáját a Jókai Mórt megbuktatott a sikerrel. A függetlenségi párt.” Ugyan nem szégyellik magukat, a kik ily tromba távirattal kompromittálták a debreczeni függetlenségi pártot az egész ország színe előtt?

A tanulmány alap okmányai a képviselőháznak.

Trefort miniszter a legközelebbi ülésnek megnyitásával terjedelmes jelentés kíséretében a tanulmányi alapra vonatkozó összes okmányokat a képviselőház elé fogja terjeszteni.

Műiparisoklak.

Mint hogy a székelyországi miniszter az idén őszön a zeneakadémia földszinti helyiségeiben felakarra állítanak a műiparisoklak első osztályát, Apt osztálytanácsost és Keleti Kisvölgyi igazgatót kiküldötték Ausztriába, hogy ott a különféle műiparisoklak berendezését tanulmányozzák. A kiküldöttek kimerítő jelentést terjesztettek a miniszter elé, tapasztalásokról. A műiparisoklak tanárainak kinevezése a legközelebbi napokban fog megtörténni.

Paus elfogatása.

Paus Jánost mult hó 21-én Bukarestben csakugyan elfogták, de egyáltalában nem bocsátották szabadon, hanem most is a vacarci-i börtönök tartatik. A magyar kormány hírlírvén az elfogatást, megindította a tárgyalásokat a román kormányval a végből, hogy Paus Jánost az illetékes magyar hatóságoknak további eljárás végett kiszolgáltassák.

Fiume, mint közvetlen magyar város.

Zágrábról sürgönyözök a N. F. Pressének, hogy ott magyar részről azzal a követéléssel léptek fel, hogy a horvát tartománygyűlés a határvidékek bekebelezésének végrehajtása előtt véglegesen ismerje el a Fimmet magyar városnak. A nevezett bécsi lap sürgönye szerint Zágrábrban nem akarnak erre ráállni s azon igyekeznek, habár a siker reménye nélkül, hogy Fiume ne tartozzék se Horvátországhoz, se a szűkebb értelemben vett

Magyarországhoz, hanem közvetlenül magyar birodalmi város legyen.

Füzdői levél.

— Saját levelezőnkől. —

Korynicza, 1870. aug. 14.

T. szerkesztő ur! Késérő az ok, a miért ismét toltok nyulok s az ön becses lapjában fölveendő sorokat írok.

Elsőben is az ön újdonságának egy kifejezésére akarok tenni észrevételeket, az egyszerű m-turi embertől kérdezte egykoron egy ur, hol lakik kend földi? Ő pedig felelt: Turon, hát hol a f-n-be laknánk! Kiirta a f. hó 9-ről kelt cikket a hírneves fürdőről, ki a f. irta volna, ha nem az, ki minden évadon irt, ha nem kettőt legább egyet, tudósítás alakjában, e borzasztóan regényes és még is kies hideg tóth lyuk érdekében! azonban ez mind csak megjárja, de a kiegészítő magyarázat nem szolgál nekem, mert bár elismerem, miszerint jó istenen kegyéből közel állok azon észrevételhez, melyben az ember hetvenkedni szokott, de azért, ha valaki per „öreg ur” titulál — azt szoktam válaszolni: „öreg az apád! vagy ha jobban tetszik Székély hátyánkunk: „Vak apád.”

Továbbá közelebbi levelemben föl dicserem a fürdőt, — mint hogy érdemi s az igazgatóságot, — melynek érdemús tagjai méltán megvárhathják ezt! De érintem, miszerint sok a hiány, mit pótolni s helyrehozni kell! — Ugyanis ilyen nélkülözhetlen kellék itt egy győgyterem alakítása s midőn ezt már 5-6 évadban sürgetem: erre e megnyugtató választ nyertem jelenben, mit ezt jelenlegi fürdőorvos Dr. Ormaytól megtudtam: már van kérem e tekintetben világos határozat, csak 20,000, mond husezer Ft szükséges a felújítás és így valamivel előbb van az ügy! mintha meg ezennel keletkezne a határozat.

Nevezetes hátránya e fürdőnek továbbá a lakás hiánya és a fürdő szobák kevés száma — 24 első rendű és 5 alsóbb osztályú van, a már megénekelt pompás tükörfürdő kivül. Azonban e tekintetben e választ nyerni fölszólalások következtében: Nagyobb fő uraink s jelentékeny földbirtokosaink külföldi fürdőzése miatt: az itteni vendégek rendkívül számat egy, legfőbb kétszeri időközre lehet tenni: május közepétől szeptember végéig kényelmesen lehet mindig az érkező tagokat elszállásolni! Így azon két heti sürübb látogatás — a sok költségbe kerülő építkezést s felszerelést nem érdemel meg. Föl szólalásomra megnyugtatólag döntő válasz adták: megadtam s adom megmat. Legelőbb az az óhajom: vajna a magyar népzet meg földörré, de ide vagy más honi népzetesebb fürdőkre vanderolna!!

Addig is meg kezét szoríthatnánk néhány nap mulva a szerkesztő urral a jó isten oltalmába ajánlom önt ott lako kedves feleimel! V. . .

Hogy néz ki Somoškeuy?

A hírhedt kalandor Somoškeuy itéletét tegnapelőtt hirdették ki. — E szerint a 6 havi fogságot le kellendő iten.

Azok után, amiket eddig Somoškeuyról írtak, s amiket magáról elmondott, azt várhatjuk, hogy termete magas, elegans, arca vidor, szellemes, megnyerő s megjelenése egyáltalán olyan, minőt elképzelünk egy élni szerető szédülőről, a ki jón. lát s hódít, inkább könyvelő mint bűnös hajlamú mindenféle cinyeket követ el, hogy minél vigabban, kicsapongóbban élhessen.

Somoškeuy nem ilyen ember. Legalább első pillantásra ely egészen ellenkező benyomást tesz: olyan, mint a ki mesterségből úzi a szédőlegést; nem donjuáni hódítás van arczán, de agyafurtság, megélőlt tekintet, sőt sok tekintetben vad, elzüllött a pillantása; egyetlen rokonszenves vonása nincsen; az erély ott ül kiomborodó homlokán, mely könnyen huzódik redőbe, s melyen bennülő apró kékes szemében, de ép ezek olyan kifejezésnek, me-

lyek minden bizalomra gerjesztőt kizárnak. Szinte visszaszállónak mondható.

Lehet, ha biztosnak érezné magát s meg volna minden eszköze, a mi mestersége gyakorlásához szükséges, volna egy kis szelidség az arczán, de egészben véve, alapjából tekintve hiába kutatunk egy szilánkyi rokonszenveség után. Modora nem olyan, a mely könnyűen félre vezethetne. Járása nem könnyű, mozdulataiból nem látszik ki az a világi, aki hol mint diplomata, hol mint tudós szerepel. Mondhatnók, hogy reá pillantva kétséssé lesz előltünk az is, hogy mind e pikáns történetkék valóban igazak-e. Szava száraz, modora dölyfög, számból folyton gyűlölet sugároz ki. A bírakra úgy nézett, mintha tekintetével akarná őket átszurni; a bécsi rendőrségről megvetőleg nyilatkozott; s fenyegetőzött előkelő egynek kompromittálásával; rendkívül elbizakodott, s abban a meggyőződésben él, hogy őt rokoni hajszolásra üldözi az egész világ.

Egész tisztán folyékonyan beszél magyarul; kiejtésében semmi idegenszerű nincsen; hangja érzelmen, de határozott és tiszta. Beszédében van valami hanyagság, melyet modora könnyen pótfeszítéssé gyanánt tüntet el. Somoškeuy alacsony termetű ember, jól kinőt szőles vállakkal; szakált nem visel, fejé száraz, kicsi keskeny, hátrafelé makrocephaliter szépen kifejlődve: homloka domború, két értelmes, gondolkodásra, de egyuttal agyafurk természetre mutató dudorodással; haja apróra van nyírva, s balfele elválasztva; közepűt egy farkos lenyulók homlokára, a farkos két oldal mellett a haj kihullása már megkezdődött, szemöldök szögletes, keskeny, s hamarrázduló, apró, élénk, szűz szemek mélyen besüllyedtek a boltozatos homlok alá; az alól merdesen nyulik elő a keményvonású határozott, nyeres orr, mely valamivel nagyobb a középnel: ez az orr a legjellemzőbb rajta, s méltó hozzá a beesett szem, mely kék gyűrű, s ép oly mértékben mutat fúrkészó jellemre, mint elszánt, szívós akaratra; gesztenyeszín hajszja pörge, ápiot, s szép ivben hajlik alá; ajkai szabályosak, rendezek; álla közönséges; meg állkapcsa az, a mi jellemző, mert széles, erős, s tarajjellegű. Az egész fön nincsen vonzó, de a kiéltéségre, sőt bizonyos mértékben gonoszra is mutat.

Öltözete tiszta, tisztes álló kabát, széles számlakalap barna keztlyével; balkezében folyton zsebkendő tart, melylyel ajkait fűdi el. Midőn a terembe belépett, egyetlen pillantást sem vetett a közönségre vagy a bírakra, csak a hirlapírók között mintha keresett volna valakit. Helyet foglalt a vádlottakpadján s a tárgyalás, mely tulajdonképen csak itéletihirdetés volt, megkezdődött.

Külföld.

Az orosz cár megnősül.

Az orosz cász nőül vette balkézre, Dolgorucki herczoginével (kit Szt.-Péterváron grande demoiselle-nek hívnak), mint táviratilag jelentik, bevégzett tény. Az esküvőn a cász csak mint magán ember jelenik meg, s ezt megelőzőleg átadja a trónörökösnek a koronát.

Az albánok és montenegró.

A berlini Kreuzzeitung biztos forrásból vett értesülést alapján azt jelenti, hogy az albánok teljesen beleyugodtak Dulicigno átengedésébe, úgy, hogy ez békés uton megtörténhetik. E lap szerint minden jel oda mutat, mintha a porta jobb szeretné, ha a hajóhadi tüntetés tényleg létrejönne, mivel azt reménylik, hogy a tüntetés tényleges végrehajtásának részletei illetőleg a hatalmak között lényeges eltérések fognak kifejlődni.

A görög háttér rendezésének megsürgetése.

A hatalmak közös jegyzéke, melyben ismét sürgetni fogják a portát, hogy rendezze a görög háttér, állítólag már elkészült. A jegyzék modora nagyon mérsékelt, de határozottan kijelenti benne a hatalmak, hogy a berlini konferentia határozatait nem fogják megváltoztatni és minden komoly bonyodalomert a portát teszik felelőssé.

Ezrel kapcsolatban megemlítjük, hogy a porta meg akarja hosszabbítani a montenegrói háttér rendezésére kiszabott határidőt, meg-

valósul. A porta már föl is szállította a konstantinápolyi nagyköveteit, 2—3 heti halasztást kérve. A hatalmak föltétlenül nem vonakodnak ugyan teljesíteni a porta kérését, de biztosították követeiket, hogy a porta valóban és komolyan végre akarja hajtani vagy az áprilisi konventiót, vagy pedig azt akarja adni Dulicignót.

Megint albán összeütkezés.

A muzulmánok Albánia függetlenségét követelik. Egy Skutariában tartott gyűlésben letették a főkörmányzózt és egyuttal a miriditákat a liga szolgálatába fogadták. Podgorica mellett az albánok és montenegróiak összeütöztek, az előbbieket verességet szenvedtek.

Görögország hadi készülődése.

A tengeri hadsereget 2500 fős emelik állítólag a napokban a porta utimátumot kap.

Árvis Ausztriában.

Szombatról, Felső Ausztria számos városából árviszt jelentettek. Az árvisz rettenő mértékben pusztít. A vasuti hidak, töltések és átvezékek elpusztultak, így Andorfal és Scharodingnél, Oberbergnél el van öntve, számos ház bedől, az utcák járhatatlanok, Linzben a csatornák beomlottak. Haselgrabennél a hid elpusztult, Taufkirchennél a vasuti hid, Kreuzen, Amstetten, Grein és Neumarkt mellett minden hid töltkre ment. Regensburgtól Ausztriába a vasuti közlekedés megakadt. A bécsi-linzi hajó a víz magassága miatt Steinalm nem mehetett el a hid alatt; az uszok bérkoszikon mentek a másik hajóhoz a hidon túlra.

A Duna is egyre árad, s Bécsben is fenyegetett az árvis, mert a víz már partig áradt, újabb hírek szerint is a víz folyton árad. Az árvis bizottság egész éjjel örökdi. G n u n d e n b e a t ér valóságos tengerhez hasonlít. Az esplanade s az Erzsébet ut víz alatt vannak. A hatóság számos lakást kiirttetett.

Irodalom és művészet.

◇ Az első szépirodalmi könyvkiadó társulat jövő hó 15 én fogja alakuló körögyűlést tartani. A megalakulásra szükséges összeg legnagyobb részét már fedezték. A vállalat megvalósítása körül főleg Lévy Henrik fejt ki dicséretes buzgalmat.

† Erdélyi Eugénia k. a. a jövő hónapban megval a népszínházban és Bécsben meg, hol az an der Wien színházhoz szerződött.

Az „Ósz” Szekesfehértóvártól.

A város kereszt-egylet budapesti Tavasz ünnepélyének mással az „Ósz” melyet szeptember 8-án Szekesfehértóvártól rendeznek. Az ünnepély rendező bizottság elnöke, gróf Zichy Jenő, nagy buzgalmat fejt ki; lesznek áruszarnokok, melyeknek a megye és város legszébb helyei lesznek a boltozók és lesz alkalmi lap is, melyet Szögényi-Marich Julia urhöly és gróf Zichy Jenő szerkesztenek. Az ünnepély jövedelmének felét a város kereszt-egylet, másik felét a szekesfehértóvári árvaház javára fordítják.

◊ Greszleri és gazdasági túlfiztás könyve című Greszler Vimos és Oáh Miklós által írt munka máodik kiadása jelent meg Vancsó Gyula ügyvéd urnál (muzeum u. 3. sz.) kapható vagy utánvétellel megrendelhető. Ára 50 kr. Ez pályamű volt az ifj. gróf Nadásdy Ferencz által kitűzött 20 db. arany jutalomra.

— A szombathelyi új színházat e hó 19-én nyitják meg Csiky Gérgely „A proletárok” című színművel. Prielle Korndia és Markus Emilia, a nemzeti színház tagjainak és Beöly Gábor színtársulatának közreműködése mellett.

Napi hírek.

— Válasz Bevilaqua urnak. Hogy a tisztviselők önszégelyő egyestélete, mennyi gondot, fáradságot és felelősséget okoz, a megválasztott igazgatóságoknak és hogy már eddig is mily sok oldalú tevékenységet kellett kifejteni, azt Bevilaqua ur igen jól tudja, annál inkább kell

A „Debreczeni Ellenőr” tárcájája

CSÁNGÓ ORSZÁGBAN.

III.
(Csángó faluk szokások. Klezse, Ploskuten, Larecs.)
Írta: KUNOS IGNÁCZ.
(Folytatás.)

A falu igen csinos és egészséges fekvésű helyen van, lakosai noha sokat sajátítottak el az oláhól, büszké: magyarságukra s megvetik a csak egy nyelven beszélő oláhót; legböbbit árt nemzeti-égtüknek az oláh iskola, melyet sokan látogatnak.

A ploskuteni kántor lakban szinte a legszivesebb fogadtatásra találunk a széky származású kántornál Boka Andráz urnánál, ki az itteni csángó viszonyok megismerésében nagy segítségünkre volt. Népe józan és szelid sorsárai meg van elégedve.

Vasárnap délután, ott időzünk második napján, elmentünk a „burbá”-ba megnézni a tánczoló ifjúságot; a fiatal emberek vagy az 6 nyelvűk a „legének” a daróc ruhába

erősítet öven még egy kis réz övet is viselnek s a magas kalapjukon levő különféle szalagokról és gyöngyökről ismerni meg, hogy jebben vannak. A leányok mind piros csizmában járnak, j o h y e p ő (juh gyapju)-ból font szoknyájuk s szinesen kihimzett ingkőböz jól áll a fejük körül koszorú alakban öszszefont haj, melyet ismét a legtrákabb szalagok diszítik; nyakukon többszörös néha 10 soros s e r á k (gyöngy) is van.

Tánczuk, melyet oláh mondókkal kísérik, egyforma ütemű s majd öves s majd k e r e s z-nek nevezik a szerint a mint vagy egymás övét vagy jobb kezét fogják meg. A tánczot a legékek részéről a v a t á t a lányok részéről a v a t a z i c z a nyítja meg, e két hivatalra a legjobb hírből állókat választja az ifjúság s tisztjük az aljuk rendelt fiataliságra, annak erkölcsére felügyelni s számot adni különösen arról ha járnak-e a templomba.

A táncz alatt nyilik alkalom a legének leendőlete párját kiválasztani s ebből hajlandóságának az által adja a lány előtt első jelét, hogy felszólítja, hogy este várja meg a kapunál. Ezt ők „kerbe járász”-nak nevezik s tulajdonképen abból áll, hogy a leány, miután szülői lefeküdtek, a kapuban meg-

várja a legényt, kivel aztán a kerthe megy s ott az egész éjjelt beszélgetéssel töltik el. Ez mindaddig tart mig „pálinkára jöresz” következik, vagyis a legény szülői a lányos háznál pálinka írás közben tanácsokznak, mely ismét igen sok czeremoniával jár. Esketeskor a menyasszony s vőlegény után a legénekéek hozsaszu botokkal mennék, utának pedig egy kucsmát hoznak, melyen sok lyukas arany s pénz van öszse halmozva; a templomba menés előtt a lányos udvarba gyűl a násznép s a menyasszony apja és a vőlegény anyja egymással szembe egy-egy székre ülnek le. Ekkor az előbbiek a vőlegény megy s letérdelve kezét csókol, hasonlóan tesz a menyasszony az utóbbitnál. Majd a menyasszony kézzel perezett eldobják, melyből mindegyik legény igyekszik egy kis darab birtokába jutni. Ezután különféle játékok énekek s tréfák közt megindul a nászmenet a templomba, hova egy homikkal megrakott szekér is követi az ifjú párt. Az esküvés után a legénekéek háznál ismétlődik a játékok s ez el tart néha egy hétig is.

De az egész szertartás nagy valószínűséggel oláh, erre mutatnak a különféle oláh dalok is, melyeket játék köze énekelnek; ezek miatt az oláh nyelvtől sem idegenked-

nek s csakugy beszélgetnek egymás közt oláhul mint magyarul.

A második napján ott létünknek észrevetttük, hogy a nép rossz szemmel nézegeti jegyzetünket s a kántor előtt, ki erősen védett bennünket, azzal gyanusítottak, hogy mi „ispionok” vagyunk, hogy azért jöttünk mert háboru lesz s a gyermekek nevét jegyezzük fel könyvünkbe; különösen bujtogatta őket ellenük egy oláh notárius ki szintén hazájának ártó spionokat látott mi bennünk s rólunk furcsábbnál furcsább dolgokat beszélt a népnek a korcsmákban, hol csak az örögebbek szoltak összegyűlni lévén a legénekéek csak suttymba megengedve a pityázás.

Hiába védttük magunkat előltük, „kegy-med iszpion vagy, kegy-med halgassz,” vetették szemünkre s mivel már beszélgetni sem igen akartak velünk, jónak láttuk masnap bucsut venni a kedves emlékü kislainól, szívesleg házigazdánktól hol oly sok kellemes óráttöltöttünk és elindultuk a Szereth partjánál haladva többnyire oláh falvakon keresztül, míg az éjszaka bennünket egy kis oláh falunál L a r e c s-nél után nem ért, s ezért megálltunk, hogy meghálássunk egy zsidó vendéglőben.

A falu oláh népe lassankint gyülekezni kezdett körülöttünk s gyanus szemmel méregették bennünket. Különösen két oláh cigány nézegetett ránk rossz szemmel, később a korcsmárostól megtudtuk, hogy ez két oláh zsidván; midőn így a nem legnagyobb biztonsággal töltött éj után jókor reggel felkelve, tovább akarának indulni, a mi két olábnak már ott volt s a korcsmárostól tudakozódtak, hogy van-e pénzünk. A korcsmáros nyelmezett bennünket, hogy vigyázzunk az uton mert ezek megakarnak kerülni s mi, kik egész mással felvezetnek meg mint a hova szándékozunk, ugyancsak fúrge léptekkel igyekeztünk a közeli levő H o r z e s t b e, hova minden bajnékkel el is értünk. Horzestbe egy csángónak pálinkából álló vendég szeretett nem a leguagyob gyönyörrel élvezve, elindultunk a magyarbar és csángósabb Valényba. Itt azonban szinte megkezdődtek a gyanusítgatások elanyira, hogy kénytelenek voltunk jaratlan sürü erdőkön keresztül, melyekben az itt-ott földbe ázott oláh-czigány úregnek nem a legmegnyugtatóbbak voltak, folytatni utunkat Bákán felé, hova késő este, egészen eltikkadva el is jutottunk.
(Folyt. köv.)

